

Tématem této práce je právě odpovědnost členů statutárních orgánů kapitálových společností, tedy jak členů představenstva akciové společnosti (dále jen „a.s.“), tak i jednatelů společnosti s ručením omezeným (dále jen „s.r.o.“), neboť jejich povinnosti i případná odpovědnost vycházejí v České republice (dále jen „ČR“) ze stejných zákonných ustanovení. Tato práce nabízí také srovnávací pohled na úpravu určitých otázek ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „**Spojené království**“). I když je ve Spojeném království uplatňován monistický model řízení a správy společností, z kapitoly IV. je zřejmé, že oba modely mají mnoho společného a v praxi se řeší obdobné otázky. Navíc ve Spojeném království je problematika odpovědnosti výkonných orgánů předmětem soudního rozhodování daleko častěji než v ČR.

Cílem této práce je vymezit postavení a úlohu statutárních orgánů v českých kapitálových společnostech, jejich práva a povinnosti a zejména pak upozornit na možné následky porušení jejich povinností. Tato práce není primárně prací srovnávací. Srovnání má sloužit k zamyšlení se nad českou právní úpravou a umožnit na diskutované otázky nahlížet z jiného pohledu.

Následující text je rozdělen do několika celků. Druhá a třetí kapitola slouží k teoretickému uvedení do problému. Ve druhé kapitole jsou vymezeny pojmy odpovědnost a statutární orgán. Ve třetí kapitole se zabývám samotným vznikem a zánikem právního vztahu mezi členem statutárního orgánu a společností a také postavením statutárního orgánu mezi ostatními orgány ve společnosti, zejména možnou ingerencí do jeho působnosti. Ve čtvrté kapitole je alespoň stručně pojednáno o monistickém a dualistickém modelu řízení a správy společností, zejména o jejich vzájemné konvergenci, a dále pak o samotné působnosti statutárního orgánu v české právní úpravě.

Pátá a šestá kapitola je věnována právům a povinnostem členů statutárních orgánů. Účelem této práce není podat vyčerpávající přehled všech práv a povinností, ale zaměřit se jen na ta práva, která z povahy věci s výkonem funkce neodmyslitelně souvisí, tedy na odměňování a na právo na informace; a na ty povinnosti, které jsou určující pro postavení statutárního orgánu v organizační struktuře společnosti, zejména na povinnost loajality a povinnost vykonávat funkci s péčí řádného hospodáře. Součástí úvodní kapitoly o povinnostech členů statutárních orgánů je zmínka o navrhované úpravě této problematiky v rámci rekonstrukce a také krátké pojednání o reformě britského práva společností, kterou přináší CA 2006 a která významně ovlivňuje právě povinnosti členů správních rad (ředitelů).

Práci uzavírá kapitola o soukromoprávní odpovědnosti členů statutárních orgánů, kde je pojednáno o odpovědnosti za škodu vůči společnosti, dále pak o sankčním ručení ve vztahu k věřitelům, o následcích porušení zákazu konkurence, smluvní pokutě a o úpravě diskvalifikace ředitelů jak v Návrhu ObchZ¹, tak v britském právu. Závěr pak shrnuje nejdůležitější poznatky, ke kterým jsem dospěla.